

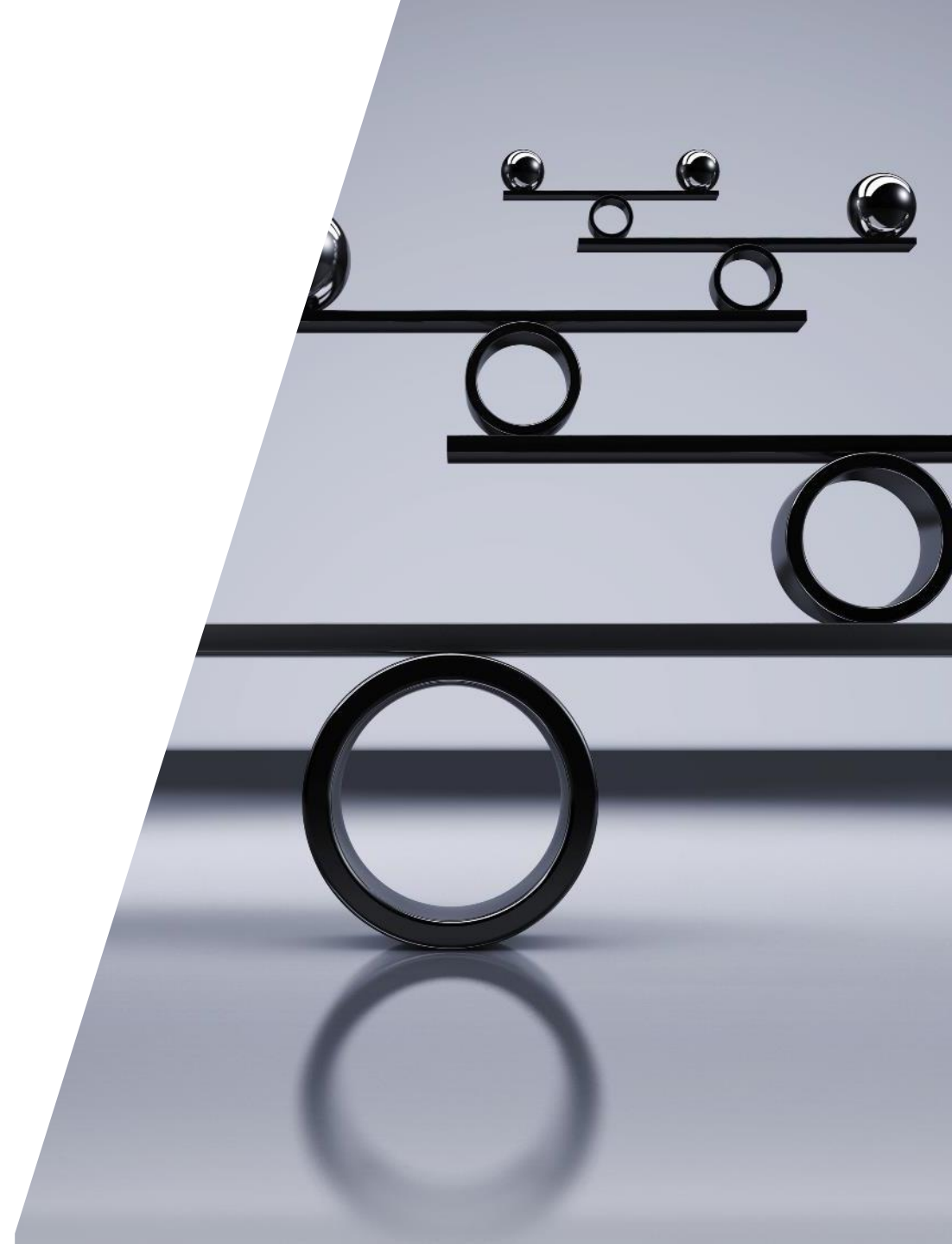
Englanninkielisten koulutuspalvelujen laajentaminen Vantaalla

Selvitys elokuu 2023

Johdanto

- Vantaan kansainvälistyminen jatkuu maahanmuuton ja maassamuuton kautta
- Vantaan tavoite kasvattaa houkuttelevuuttaan myös kansainvälisille yrityksille ja työntekijöille
- Kysyntää englanninkielisille palveluille on jo nyt enemmän kuin tarjontaa
- Kansainvälinen tilanne heijastuu Suomen kiinnostavuuteen
- Uudessa v. 2022 hyväksytyssä [palveluverkkosuunnitelmassa](#) on esitetty sekä IB-jatkumoa varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen että uutta englanninkielistä koulua Aviapoliksen alueelle
- Selvityksen tavoite on tehdä ehdotus palveluiden laajentamiseksi
- Seuraava päätöksentekovaihe on käsittely lautakunnassa 14.8.23

Kasvatuksen ja koulutuksen reunaehdot

- Suomalainen koulutusjärjestelmä painottaa kotimaisten kielten omaksumista eikä ota huomioon juurikaan sitä, että meillä on lapsia ja nuoria, joiden opinpolku olisi täysin englanninkielinen.
- Säädökset varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta eivät mahdollista täysin englanninkielistä opetusta, tavoitteena on myös suomen kielen taidon kehittyminen
- Osin säädökset ovat tulkinnanvaraisia
- Erityinen pullonkaula on toisen asteen koulutus
 - lukiokoulutuksessa ainut englanninkielinen vaihtoehto on IB-tutkinto, jonka määrä on tiukasti säädelty
 - vaikka lukiossa osa opetuksesta järjestettäisiin englannin kielellä, ylioppilastutkinto voidaan suorittaa vain suomen tai ruotsin kielellä
 - ammatillisessa koulutuksessa järjestämislupa mahdollistaa laajemmin englanninkielisen koulutuksen ja myös tutkinnon suorittamisen, mutta ryhmien perustaminen edellyttäisi riittävästi tulijoita samaan tutkintoon ja myös työssäoppimispaikkoja englannin kielellä
 - TUVA-koulutusta tällä hetkellä vain suomen kielellä

IB-koulutuksen ja englanninkielisen koulutuksen erot

[IB-OHJELMAT](#) (lisätietoa linkistä)

IB –jatkuo tarjoaa koulutuspolun 3-19 vuotiaille

Tällä hetkellä IB-ohjelmia on tarjolla 5600 koulussa 159 maassa.

Primary Years Programme (PYP) on 3–12-vuotiaille tarkoitettu ohjelma, joka perustuu tutkivaan lähestymistapaan. PYP on viitekehys, ja siihen voi sisältää koulukohtaisen opetussuunnitelman. Toisin kuin muihin IB:n ohjelmiin, PYP-ohjelmaan ei kuulu standardisoitua arviointijärjestelmää

Middle Years Programme (MYP) on tarkoitettu 11–16-vuotiaille oppilaille, ja se vastaa lähinnä Suomen perusopetuksen yläluokkia.

ENGLANNINKIELINEN VARHAISKASVATUS

Suomalaisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa kielenä pääosin englanti

ENGLANNINKIELINEN PERUSOPETUS

Opiskeluun tullaan kielellisen arvioinnin kautta, aloituspaikkamäärä säädelty

Noudatetaan Vantaan perusopetuksen opetussuunnitelmaa, mutta opetuskieli on pääosin englanti

Arviointi tehdään opetussuunnitelman perusteissa ja Vantaan kaupungin arviointia koskevien ohjeiden pohjalta

Oppilaille tarjotaan S2-opetusta, mikäli heidän toinen äidinkiелensä tai kotona puhuttu kieli ei ole suomen kieli

Jos oppilas muuttaa toiseen maahan, opetussuunnitelma ja oppimäärät eivät ole suoraan verrannolliset

IB-koulutuksen ja englanninkielisen koulutuksen erot

IB DIPLOMA

eli International Baccalaureate Diploma Programme on kansainvälinen ylioppilastutkinto. IB-tutkinto antaa laajan yleisen korkeakoulukelpoisuuden Suomessa ja muualla maailmassa. IB-linjalla opetus on englanninkielistä.

IB Diploma -ohjelma koostuu

- pre-DP -vuodesta, joka vastaa suomalaisen lukion ensimmäistä vuotta opetettuna englanniksi
- kaksivuotisesta Diploma-ohjelmasta

IB-linjalla opiskellaan vain kuutta ainetta. Jokaisesta aineryhmästä valitaan yksi aine. Visual artsin sijaan voi kuitenkin valita toisen aineen.

Tikkurilan lukiossa 30 aloituspaikkaa

ENGLANNINKIELINEN LUKIOKOULUTUS

- Ei tarjota tällä hetkellä Vantaalla, mutta mahdollista seuraavin rajoittein:
 - Osa lukiokoulutuksen oppimäärän opetuksesta voidaan antaa myös englanniksi, jos se ei vaaranna opiskelijan mahdollisuutta seurata opetusta ja suorittaa oppimäärä ja ylioppilastutkinto
- Hallitusohjelma lupaa mahdollistaa englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittamisen – tosin tiukasti rajatuin kriteerein. Tämän toteuttaminen kestää useamman vuoden.

IB-koulutuksen ja englanninkielisen koulutuksen erot

IB CAREER-RELATED PROGRAMME

Yhdistää ammatillisen osaamisen kehittymisen (suomalaiset ammatilliset tutkinnot) ja akateemisen opiskelun.

AMMATILLINEN KOULUTUS ENGLANNIN KIELELLÄ

Oikeus järjestää tutkinnon suorittamista englannin kielellä on ministeriön myöntämässä järjestämisluvassa.

Tutkintoihin on olemassa vahvistetut tutkinnon perusteet englannin kielellä

Tutkintoihin johtavia koulutuksia on Vantaalla toistaiseksi järjestetty vain jatkuvan haun kautta eli aikuisille suunnattuina.

IB yhteenvetoa

Tällä hetkellä Suomessa ei ole missään kunnassa tarjolla koko IB-jatkumoa. IB-ohjelmia on 19 koulussa Suomessa (3 PYP, 4 MYP, 16 IB, 1 CRP)

Oikeus järjestää IB-ohjelmia haetaan kansainväliseltä IBO –organisaatiolta. Lupa on maksullinen ja lisäksi maksetaan vuotuista korvausta oikeudesta järjestää.

Koulutus on kansainvälisesti arvostettu ja tarjoaa joustavan siirtymän maasta toiseen (IB –kouluja 159 maassa)

Ohjelmat ovat akateemisia ja vaativia oppijoille

Ohjelmien sisältö on sovitettavissa suomalaisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kanssa, samoin kuin yhdistettävissä ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteiden kanssa. Lukiokoulutuksen näkökulmasta IB tarjoaa vaihtoehtoisen tavan saavuttaa jatko-opintokelpoisuus korkea-asteelle.

Miksi suomalaista kasvatusta ja koulutusta englanniksi?

Suomalaiset varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kansalliset perusteet ovat erinomaisia ja tarjoavat hyvän pohjan siirtymiselle jatko-opintoihin ja työelämään myös kansainvälisesti

Meidän on mahdollista varmistaa kielitaito sekä suomen että englannin kielessä ja näin turvata hyvät jatko-opintomahdollisuudet myös Suomessa

Huoltajakyselyn mukaan kieltä arvostetaan enemmän kuin opetussuunnitelmaa.

Mahdollisuus opiskella englannin kielellä kiinnostaa osaa suomenkielisistä perheistä ja usein monikielisiä perheitä

Englanninkielinen palvelu ei ole tarkoitettu vain akateemisesti menestyville oppijoille

Segregaatio ja englanninkieliset palvelut

Painotettu opetus, kuten opetus vieraalla kielellä, lisää segregaatiota. Pyrimme löytämään keinoja, jotta segregaation vaikutukset olisivat mahdollisimman pienet!

Segregaatiota voidaan pyrkiä vähentämään esimerkiksi

- Tarjoamalla palvelua yhdenvertaisesti kaikille
- Sijainti on helposti saavutettava
- Järjestetään tehostettu ja erityinen tuki tarpeen mukaan
- Tarjotaan koulumatkaetuuksia tarvittaessa
- Tiedotetaan mahdollisuuksista monikielisesti
- IB:n rinnalle englanninkielinen vaihtoehto suomalaisen opetussuunnitelman mukaan

Asiakasryhmät

Valmistelun tietopohja

Asiantuntijoista koottu työryhmä ja laajemman osallistujajoukon työpaja

Kaksikielisessä ja kansainvälisessä koulussa opettajana toiminut henkilö on koonnut tietoa:

- 11 asiantuntijahaastattelulla (opojä, opettajia, koordinaattoreita ja Vantaan kasvupalveluiden edustajia)
- Kyselyllä nykyisten asiakkaiden huoltajille kaikilla koulutusasteilla (yhteensä 144 vastaajaa)
- Tutkimuksista, artikkeleista, uutisista, opetussuunnitelmista ja eri kuntien ratkaisuksista
- Oma kokemus kaksikielisestä ja kansainvälisessä koulussa opettamisesta

Englanninkielistä palvelua tarvitaan Vantaalla

Tarjonta vaikuttaa kysyntään, englanninkielinen palvelu koetaan vetovoimatekijänä

Etenkin suurissa kansainvälisissä yrityksissä on voimakkaasti lisääntyvää tarvetta englantia hallitseville osaajille (myös kansainvälisille)

Suomen kielen osaaminen on edelleen keskeistä Suomeen/Vantaalle pysyvämmiin muuttaville työllistymisen näkökulmasta

Huoltajille tärkeää on jatko-opintomahdollisuudet

Englannin kieltä arvostetaan, opetussuunnitelmalla ei ole yhtä suurta merkitystä huoltajakyselyn perusteella

Tällä hetkellä Vantaalla alaluokille koulussa on enemmän kysyntää kuin tarjontaa, yläluokille kaikki pääsykokeiden kautta hakevat pääsevät kouluun

Englanninkielisen palvelun laajentaminen vaatii myös panostamista ohjaamiseen, neuvontaan ja tiedottamiseen.

Tarvitaan kasvatuksen ja oppimisen osaajia asiakastyöhön mutta myös muuta palveluohjausta.

Asiakasprofiilit (Englannin- /Kaksikielinen opetus)

Asiakkaille, joiden kiinnittyminen suomalaiseen yhteiskuntaan ja kieleen on välttämätöntä

- **Expatriot -perheet:** Suomalaisperheet, työkomennus ulkomailla > paluu Suomeen. Eri-ikäisiä lapsia.
- **Perhe Järvinen,** suomalaisperhe KV-orientaatiolla: Perheellä sukulaisia, jotka puhuvat englantia. 7v + 11v lapset + yhteishuoltajuus.
- **Englanti valtiokielenä-perheet:** Englanti statuskieli, Suomessa pysyvästi asuvat, perhe haluaa lapsen englanninkieliseen opetukseen vaikka kielitaito ei riitä (esim. afrikkalais- ja intialaisperheet)
- **Family Virtanen,** Perheellä sukulaisia, jotka puhuvat englantia. 2v + 5v lapset + huoltajat. Lähikoulu tärkeä.

Asiakasprofiilit (IB, PYP ja MYP)

Asiakkaille, joille sujuva siirtyminen maasta ja koulutusohjelmasta toiseen on olennaista.

- **Family Andersson.** Perheessä 4+11+17v lapset, joista yhdellä erityisen tuen tarve. Toinen huoltaja kotona, toinen 0,5-1v työkomennuksella.
- **Tytti Työn Perässä Suomeen (ja Teppo Toiveikas, suojelun tarpeessa):** Usein Aasialaistaustainen, Viro, Venäjä, Itä-Eurooppa. Luulee tulevansa 2 vuodeksi, mutta joskus jää pidempään. Heterogeeninen joukko.
- **Diplomaattien lapset:** Lapsia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.
- **Suomalaisten perheiden lapset, valveutuneet IB-linjasta.**

Esitys lautakunnalle ja jatkovalmistelu

Valmistelun jatkaminen

- Työryhmä jatkaa IB-jatkumon lisäselvittelyä
 - Kootaan verrokkikaupunkien kokemuksia PYPistä ja MYPistä.
 - Eri vaihtoehdot sovittaa IB-ohjelmat ja suomalainen varhaiskasvatus ja perusopetus
- Aviapoliksen alueen varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta valmisteluvastuu siirtyy ko palvelualueille. Kohteet ovat investointiohjelmassa. Työryhmä seuraa valmistelua.
- Palveluohjauksen rakentaminen asiakkaille –tämä edellyttää jatkoselvittelyä, koska koskee muitakin palveluita kuin KASOn vastuulla olevia
- IB:n ammatillisen koulutuksen ohjelma on jo etenemässä toimeenpanoon

Esitykset lautakunnalle

- Lautakunta merkitsee tiedoksi tämän selvityksen
- Käynnistetään varhaiskasvatussuunnitelman, opetussuunnitelmien, pedagogisten suunnitelmien ja tarveselvitysten laadinta tavoitteena perustaa Aviapoliksen alueelle päiväkoti, yhtenäinen peruskoulu ja lukio, joissa tarjotaan varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta englannin kielellä osana näiden yksiköiden toimintaa investointiohjelman mukaisessa aikataulussa
- Jatketaan IB-opetuksen laajentamisen tarkastelua varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta

Taustatietoja

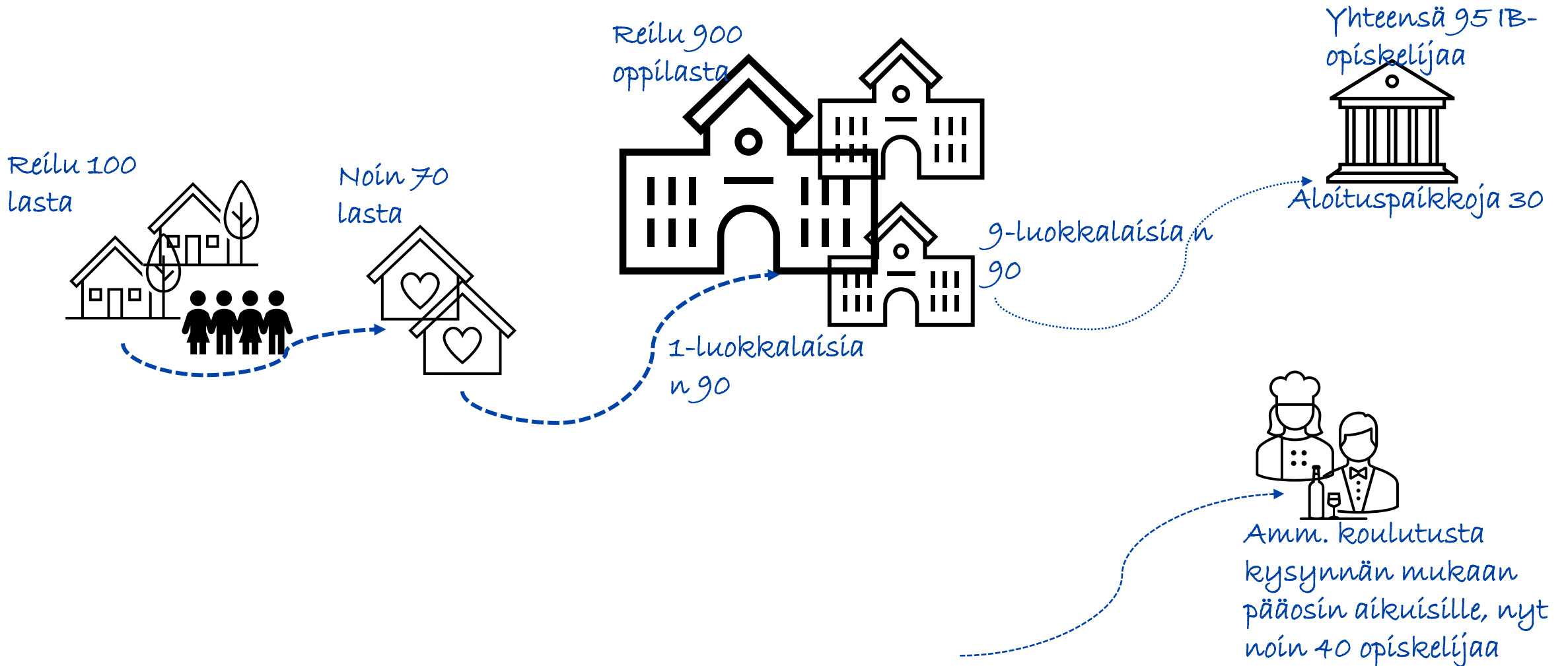
Englanninkielinen koulutus Vantaalla 2023

Vantaalla tarjotaan pääosin englanninkielellä palvelua

- kahdessa päiväkodissa (Y.E.S. ja Pilke Pohjantähti),
- Vantaan kansainvälisessä koulussa
- Rekolanmäen koulussa
- Kaivokselan koulussa
- Tikkurilan lukiossa
- VARIAssa tietyissä tutkinnoissa

Englanninkielinen opinpolku Vantaalla

Asiakasryhmät ja palvelumme

Palvelun piirissä	Palvelun ulkopuolella
Expatriot –perheet, suomalainen tausta, palaavat ulkomailta Suomeen	Lapsille parasta, monikieliset perheet, suomen kielen osaamista ei pidetä tärkeänä
Englanti valtiokielenä –perheet, kv-tausta, kirjava kielitausta, asuvat pysyvästi Suomessa	Lähikouluun tulevat, jotka tarvitsisivat englannin kielen ylläpito-opetusta
Tilapäiset, kv-tausta, kirjava kielitausta, Suomessa oleskelun kesto vaihtelee	Työkomennuksella Suomessa, muutamme sinne, missä parhaat palvelut
Diplomaatit, ”muutamme sinne, mistä löytyy koulupaikka”	Heikko kielitaito sekä suomessa että englannissa – englanti koetaan mielekkäämpänä vaihtoehtona
Kansainväliset suomalaiset, halutaan tarjota englanninkielinen koulutus lapselle	

**Suomalaista varhaiskasvatusta
ja opetusta englanninkielellä
Aviapoliksen alueelle**

Englanninkielinen opetus, suomalainen vasu ja ops, hahmotelma jatkumosta

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen jatkumo

Opinpolku perustuu siihen, että kielitaito kehittyy sekä englannin että suomen kielessä, jolloin jatko-opintomahdollisuudet Suomessa laajemmat

Päiväkodin tavoitelaajuus 168 tilapaikkaa, 4 ryhmää englanninkielellä eli päiväkotitoimi olisi kaksikielinen

Perusopetuksen tavoitelaajuus 2-sarjainen osana suomenkielistä peruskoulua

Lukioon tarvittava määrä aloituspaikkoja kaksikielisessä lukiossa

Aineopettajien rekrytoinnissa helpottaa maantieteellinen läheisyys

Sijainti: Muuraan päiväkotitoimi ja yhtenäinen peruskoulu, Aviapoliksen lukio

Arvio henkilöstötarpeesta, vaka ja perusopetus

Henkilöstötarve	
Varhaiskasvatuksen opettajia	4
Varhaiskasvatuksen sosionomeja	4
Lastenhoitajia	4
Luokanopettajia	12
Erityisopettajia	6,1
Aineenopettajia	9,7
Koulunkäynninohjaajia	3,3
Rehtori	1
Päiväkodinjohtaja	1
Koulusihteeri	1
Yhteensä	46,1

Henkilöstön kelpoisuudet uusi määräys 1.1.2023 alkaen

[Muulla kuin koulun opetuskielellä ja vieraskielisessä koulussa annettavassa opetuksessa käytettävän opetuskielen hallinnan osoittaminen \(OPH-1435-2022\)](#)

[Yleisten kielitutkintojen taitotasot](#)

Haaste löytää pätevää henkilökuntaa, koska useilla ei ole opettajapätevyyttä Suomessa ja sen vuoksi työsuhteet yleensä määräaikaisia.

Vantaan kaupungin linjaukset suomen kielen osaamisen tasosta vieraskielisessä opetuksessa:

- Laajamittaisessa opetuksessa ja kielikylvyssä vaaditaan edelleen erinomaista suomen kielen taitoa (taitotaso 5), koska opetuksesta iso osa on suomeksi
- Täysin englanninkielisen luokan osalta, joka on suomenkielisessä koulussa, vaadimme sellaista suomen kielen taitoa, että opettaja pystyy toimimaan suomenkielisessä koulussa. Rehtori arvio kielitaidon haastattelutilanteessa.
- Kaksikielisen varhaiskasvatuksen osalta ei ole kaupunkitasoisesti määritelty suomen kielen osaamisen tasoa, eikä sitä ole henkilöstön saatavuushaasteiden takia tarkoituksenmukaista määritellä. Päiväkodinjohtaja arvioi kielitaidon haastattelutilanteessa.

Vantaan kansainvälisen koulun tuntijako (19.5.2023 tilanne)

Vantaan kansainvälisen koulun tuntijako 1.8.2020 alkaen

Aine	Vuosiluokka											Koulun tuntijako yht.
	1	2	3	4	5	6	1.-6. yht.	7	8	9	7.-9. yht.	
Äidinkieli ja kirjallisuus	5	5	4	4	4	4	26	3	3	4	10	36
A1 -kieli	4	4	3	3	3	3	20	3	3	3	9	29
B1 kieli						2	2	2	1	2	5	7
Matematiikka	3	3	4	4	4	3	21	3	4	4	11	32
Ympäristö- ja luonnontietoaineet yhteensä							14				17	31
<i>Ympäristöoppi</i>	2	2	3	3	2	2					0	
<i>Biologia</i>								1	1,5	1	3,5	
<i>Maantieto</i>								1	1,5	1	3,5	
<i>Fysiikka</i>								1	1	1,5	3,5	
<i>Kemia</i>								1	1	1,5	3,5	
<i>Terveystieto</i>								1	1	1	3	
Uskonto/elämäkatsomustieto	1	1	1	1	2	1	7	1	1	1	3	10
Historia ja yhteiskuntaoppi yhteensä							5				7	12
<i>Historia</i>					2	1		1	3			
<i>Yhteiskuntaoppi</i>				1		1				3		
Taide- ja taitoaineet yhteensä							41				21	62
<i>Musiikki</i>	1	1	1	1	1	1	6	1	1		2	
<i>Kuvataide</i>	1	1	1	1	2	1	7	2			2	
<i>Käsityö</i>	2	2	2	1	1	1	9	2			2	
<i>Liikunta</i>	2	2	2	2	2	3	13	2	3	2	7	
<i>Kotitalous</i>							0	3			3	
<i>Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit</i>				2	2	2	6		2	3	5	
Oppilaanohjaus									1	1	2	2
Valinnaiset aineet								2	2	2	6	6
Yhteensä	21	21	21	23	25	25	136	30	30	31	91	227
Vapaaehtoinen A2 -kieli				2	2	2		2*	2*	2*		12
Vapaaehtoinen B2 -kieli									2***	2***		4

** Sisältyy valinnaisiin aineisiin

*** Koulun päätöksen mukaisesti 8. vuosiluokalta alkava valinnainen kieli, sisältyy valinnaisiin aineisiin

Yläkoulu:

7. vuosiluokan 0,5vvt oppilaanohjauksen tunti siirtyi 8. vuosiluokalle

7. vuosiluokan 1 vvt liikunnan tunti siirtyi 8. vuosiluokalle